

6.12.18
7/4427

TC
ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02-610- 065
Konu : Yazılı Soru Önergesi

22 Ocak 2009

01169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 17/07/2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.
02-7/4427-7844/16425 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 21/07/2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-83-34/3220 sayılı yazısı.

Ordu Milletvekili Sayın Av. Rahmi GÜNER'in, Sayın Başbakanımız'a tevcih ettiği, Sayın Başbakanımız'ın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/4427 esas no.lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EK:

-Önerge Cevabı (8 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

T.B.M.M. Bşk.

Bilgi:

Başbakanlık

ORDU MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. RAHMİ GÜNER'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4427)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun (EPDK) kararıyla elektrik enerjisinin fiyatının 1 Şubat 2008'den geçerli olmak üzere yüzde 19,5 oranında artırılmıştı, Şimdide, 1 Temmuzdan geçerli olmak üzere de yüzde 22 oranında bir artış öngörüldüğü anlaşıyor.

Sayın Başbakan Grup konuşmanızda; "Artık bu işi otomatiğe bağlamak zorunda kaldık. Dıştan kaynaklanan bir şey var ortada. Sürekli sübvansede edemezsiniz". ve "Hidroelektrik santralleri, suların boşa gitmesini engellemeye yönelik adımlardır. Su akar, Türk bakar yanışı ortadan kalkıyor. Bundan sonra su akar, Türk yapar mantığı hakim olacak" ifadelerini kullandınız. Buna ilişkin olarak;

Soru 1:

Ücretlilerin ve emeklilerin maaşlarına reel enflasyon oranının bile altında bir iyileştirilme yaparken, bu son zamlarla birlikte 1 Şubat 2008 tarihinden bu yana elektrik enerjisi bedeline yüzde 41,5 oranında bir artış (ZAM) yapmış olmayı Başbakan olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap 1:

Elektrik enerjisi fiyatı, başta üretiminde kullanılan yakıt maliyeti olmak üzere birçok faktöre bağlıdır. Dünya genelinde enerji sektörünü yakından ilgilendiren çelik, bakır ve santral maliyetlerinde son beş yıllık dönem içerisinde önemli fiyat artışları ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan, 2002 yılında, 26,64 YTL olan petrolün varil fiyatı, Temmuz 2008 itibariyle 161,14 YTL olmuştur. Ülkemizde elektrik enerjisinin önemli bir kısmı doğal gaz, petrol ürünü olan fuel-oil ve kömüre dayalı termik santrallardan üretilmektedir. Dolayısıyla, yakıt maliyetlerindeki yükselmelerin ekonominin genel kuralları çerçevesinde, maliyetlere yansıtılması bir zorunluluk olduğu halde, elektriğe yapılan zam bu girdilerdeki reel fiyat artışlarının altındadır.

Petrol ve elektrik fiyatlarındaki artışı gösteren aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi; 01/2000-07/2008 döneminde, varil başına petrol fiyatı %1058 artarken kWh başına elektrik fiyatı %378 artmıştır. Bu dönemde, elektrik enerjisi üretiminde kullanılan diğer girdilerde meydana gelen fiyat artışları da göz önüne alındığında, elektrik fiyatındaki artış oranının asgari düzeyde gerçekleştiği ve esasen reel anlamda bir artıştan söz edilemeyeceği görülecektir.

Tablo 1: Petrol ve Elektrik Fiyatları

Tarih	Petrol Fiyatı (YTL/Varil)	Elektrik Fiyatı YTL/kWh
01.01.2000	13,91	0,04730
01.01.2001	17,20	0,06522
01.01.2002	26,64	0,14710
01.01.2003	51,82	0,16070
01.01.2004	42,05	0,15830
01.01.2005	59,71	0,15830
01.01.2006	83,43	0,15830
01.01.2007	76,14	0,15630

01.01.2008	107,68	0,18640
01.07.2008	161,14	0,22600
Artış Oranı	1058%	378%

Not: Döviz kuru ve varil başına petrol fiyatı aylık ortalama olarak alınmıştır. Elektrik fiyatlarına %1 enerji fonu, %2 TRT payı, %5 Belediye Tüketim Vergisi ve %18 KDV dahildir.

Elektrik üretim maliyetlerindeki artışların, özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın mağduriyetine yol açmaması yönünde hükümet politikaları uygulanmaktadır. Yıllar itibariyle asgari ücrette ve elektrik fiyatında meydana gelen artışlar ile aylık 200 kWh elektrik tükettiği varsayılan, asgari ücretli bir ailenin elektrik tüketim tutarlarının toplam gelir içindeki payları ve bu paylara dayanılarak oluşturulmuş olan asgari ücrete göre elektrik fiyat endeksi aşağıda yer alan tabloda verilmektedir.

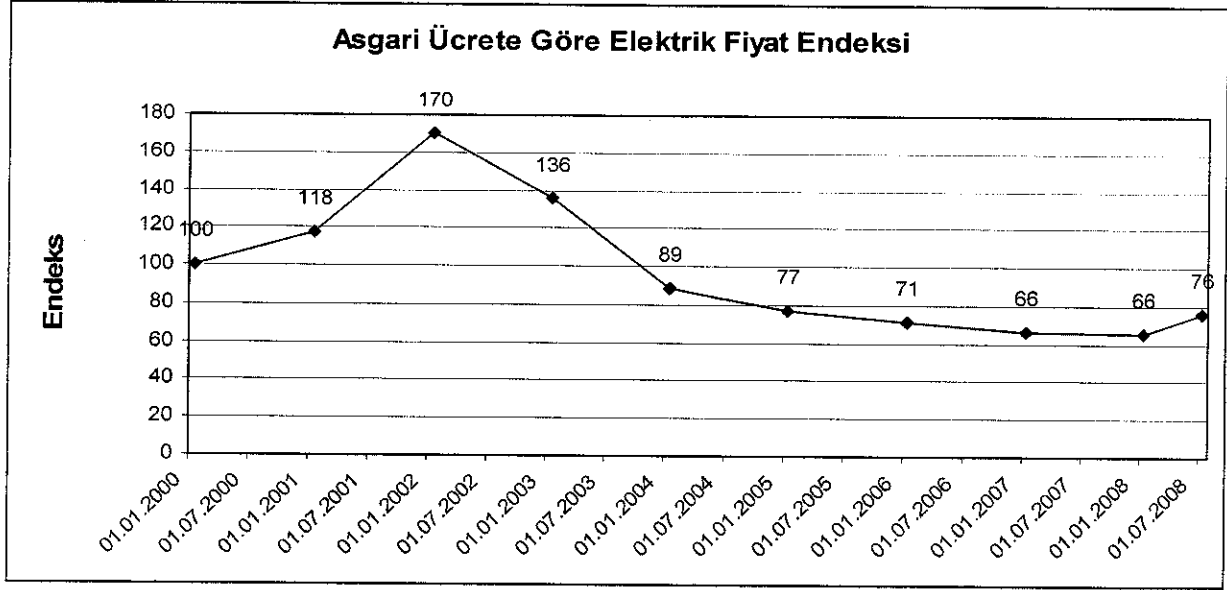
Tablo 2: Asgari Ücret, Elektrik Fiyatı ve Asgari Ücrete Göre Elektrik Fiyat Endeksi

Tarih	Asgari Ücret (Net, YTL)	Elektrik Fiyatı (YTL/kWh)	200 kWh'lik Tüketim (YTL)	Tüketim/Asgari Ücret	Endeks 01.01.2000=100
01.01.2000	80,55	0,04730	9,46	11,7	100
01.01.2001	102,37	0,06522	14,16	13,8	118
01.01.2002	163,56	0,14710	32,72	20,0	170
01.01.2003	226,00	0,16070	36,15	16,0	136
01.01.2004	303,08	0,15830	31,66	10,4	89
01.01.2005	350,15	0,15830	31,66	9,0	77
01.01.2006	380,46	0,15830	31,66	8,3	71
01.01.2007	403,02	0,15630	31,26	7,8	66
01.01.2008	481,55	0,18640	37,28	7,7	66
01.07.2008	503,26	0,22600	45,21	9,0	76
Artış Oranı (01/2002-07/2008)	208%	53%	38%		

Not: 01.01.2001-01.01.2003 tarihleri arasında 150 kWh ve üzeri elektrik tüketimine %50 zamlı tarife uygulanmıştır. Elektrik fiyatlarına %1 enerji fonu, %2 TRT payı, %5 Belediye Tüketim Vergisi ve %18 KDV dahildir.

Tablodan da görüleceği gibi, 01.01.2002-01.07.2008 tarihleri arasında; asgari ücretteki toplam artış %208 iken kWh başına elektrik fiyatındaki toplam artış %53 ve 200 kWh elektrik tükettiği varsayılan asgari ücretli bir ailenin toplam elektrik tüketim tutarındaki artış %38'dir. 2002 yılında, aylık 200 kWh elektrik tüketen asgari ücretli bir aile, toplam gelirinin %20'sini elektrik tüketimine ayırırken Temmuz 2008 itibariyle %9'unu ayırmaktadır.

01.01.2000 tarihi baz alınarak oluşturulmuş olan asgari ücrete göre elektrik fiyat endeksi, aşağıdaki grafikte de gösterildiği gibi, 2002 yılında en yüksek değerine ulaştıktan sonra 6 yıl devam eden bir azalma eğilimi içerisine girmiş, sadece 2008 yılında kısmi bir artış göstermiştir.



Sonuç olarak, elektrik üretim maliyetlerinin artması sonucu elektrik fiyatlarının yükselmesine rağmen, halkımızın elektrik zamlarıyla mağdur edilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Soru 2:

Gazetelerde yer alan; Devlet Bakanı Sayın Şimşek'in elektrik zamlarına ilişkin, "vatandaş tasarruf etsin" ifadesinden sonra, Başbakan olarak, bir ulusa sesleniş konuşmanızda yurttaşlarımızın ev ve iş yerlerinde kullandıkları AMPULLERİ değiştirmelerini önermeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 2:

Kamuoyunun enerji verimliliği konusunda bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yoğun olarak hükümetimiz döneminde başlatılmış ve temel sorunun sadece ampul değişimiyle değil, esas itibarıyla zihniyet değişimiyle aşılabileceği inancıyla her alanda vatandaşın bilinçlendirilmesi ve enerji kullanımında verimlilik bilincinin oluşturulması amaçlanmıştır. Bu açıdan, 15/02/2008 tarih ve 2008/2 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 2008 yılı "Enerji Verimliliği Yılı" olarak ilan edilmiş ve enerji verimliliği çalışmalarına öncülük etmesi amacıyla, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında, enerji verimli lambaların kullanılması zorunlu tutulmuştur.

Soru 3:

Mevcut koşullarda üretimde veya inşaat ve planlama aşamasındaki Hidroelektrik Santrallerinin toplam kurulu kapasitesi kaç MW olarak planlanmıştır?

Cevap 3:

İşletmede olan hidroelektrik santrallerin toplam kurulu kapasitesi 13.453 MW'tır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından lisans verilen, yatırımı devam eden ve yatırıma başlama aşamasında olan hidroelektrik santral kapasitesi ise 10.201 MW'tır. Ayrıca, 2.526 MW'lık hidroelektrik kapasiteye lisans verilmesi işlemi Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

kararıyla uygun bulunmuş olup, 3.081 MW'lık hidroelektrik kapasitenin ise aynı Kurulda inceleme ve değerlendirme süreci devam etmektedir.

Soru 4:

İktidar olduğunuz 3 Kasım 2002 tarihinden günümüze hükümetleriniz döneminde 2002 tarihi itibarıyla mevcut kurulu kapasiteye ek olarak kaç MW'lık bir kapasite artışı gerçekleştirilmiştir? Şayet bir artış gerçekleşmiş ise bunlar hangi barajlar yapılarak sağlanmıştır ve mevcut kurulu kapasiteye oranı nedir? 2002 itibarıyla planlama aşamasında olan veya inşa aşamasına geçilen kaç HES projesi son 6 yıllık dönemde bitirilmiştir?

Cevap 4:

Türkiye'nin 2002 yılı sonu itibarıyla kurulu gücü 31.846 MW iken; 29 Temmuz 2008 tarihi itibarıyla 41.102 MW'a ulaşmıştır. Dolayısıyla 2003-2008 (29 Temmuz) yılları arasında 9524,5 MW kurulu gücünde santral işletmeye girmiştir. Bu açıdan 6 yıllık iktidarımız dönemindeki, yaklaşık %30'luk pozitif değişimin adı sadece "kapasite artışı" olarak değil, "Türkiye'nin Enerji Devrimi" olarak tarihteki yerini alacaktır.

Devreye alınan hidroelektrik santrallerinin yıllar itibarıyla toplam kurulu güç içerisindeki payları ve 2003-2008 yılları arasında devreye alınan hidroelektrik santrallerine ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tablolarda verilmektedir.

Tablo 3: Devreye Alınan Hidroelektrik Santrallerinin Toplam Kurulu Güç İçerisindeki Payı

Yıllar	Toplam Kurulu Güç (MW)	Devreye Alınan Hidrolik Santrallerin Kurulu Gücü	Hidrolik Santral Payı (%)
2001	28.332,4	487,9	1,72
2002	31.845,8	568,0	1,78
2003	35.587,0	338,8	0,95
2004	36.824,0	66,7	0,18
2005	38.819,9	260,6	0,67
2006	40.501,8	157,2	0,39
2007	40.835,7	332,1	0,81
2008	41.152,9	58,5	0,14

Tablo 4: 2003-2008 Yılları Arasında Devreye Alınan Hidroelektrik Santralleri

Yıl	Ünitenin Adı	Ünite Gücü (MW)	Yakıt Cinsi	Servise Giriş Tarihi
2003	EŞEN-2 (Gölaş)(Isparta)	43,4	AKARSU	31.01.2003
	HACILAR GRUP I-II	13,3	AKARSU	14.06.2003
	BATMAN GRUP I-III	128,0	BARAJLI	14.11.2003
	BATMAN GR II-IV	70,0	BARAJLI	09.12.2003
	PAMUK HES GR I-II-III	23,3	AKARSU	20.10.2003
	MERCAN GR I-II	12,8	AKARSU	08.10.2003
	MERCAN GR-III	6,4	AKARSU	24.12.2003
	KÜRTÜN GR-I	42,5	BARAJLI	26.09.2003
	KÜRTÜN GR-II	42,5	BARAJLI	18.12.2003
	HİDROLİK TOPLAM 2003 YILI	338,8		
2004	ERE(BİR KAPILI HES) GRUP-I	48,5	AKARSU	11.03.2004
	ELTA ELK(DODURGA) GR-I-II-III-IV	4,1	AKARSU	26.04.2004
	ISKUR TEKSTİL(SÜLEYMANLI) GR I-II	4,6	AKARSU	28.04.2004

	BEREKET EN.(Feslek Hes) Gr-1-2	9,5	AKARSU	05.08.2004
	HİDROLİK TOPLAM 2004 YILI	66,7		
2005	TEKTUĞ(Kargılık) GR I-II	23,9	AKARSU	24.04.2005
	İÇTAŞ ENERJİ(Yukarı Mercan) GR I-II	14,2	AKARSU	21.05.2005
	MURATLI GR I-II	115,0	BARAJLI	02.06.2005
	YAMULA GRUP I-II	100,0	BARAJLI	30.07.2005
	HİDROLİK TOPLAM 2005 YILI	260,6		
2006	ŞANLIURFA GR I-II	51,8	AKARSU	01.03.2006
	BEREKET ENERJİ GÖKYAR HES 3 Grup	11,6	AKARSU	05.05.2006
	MOLU EN. Zamantı Bahçelik GR I - II	4,2	AKARSU	31.05.2006
	SU ENERJİ (Balıkesir) GR I - II	4,6	AKARSU	27.06.2006
	BEREKET EN.(Mentaş Reg) GR I - II	26,6	AKARSU	31.07.2006
	EKİN (Başaran Hes) (Nazilli)	0,6	AKARSU	11.08.2006
	ERE(Sugözü rg. Kızıldüz hes) GR I - II	15,4	AKARSU	08.09.2006
	ERE(AKSU REG.ve ŞAHMALLAR HES) GR I-II	14,0	AKARSU	16.11.2006
	TEKTUĞ(Kalealtı) GR I - II	15,0	AKARSU	30.11.2006
	BEREKET EN.(Mentaş Reg) GR III	13,3	AKARSU	13.12.2006
	HİDROLİK TOPLAM 2006 YILI	157,2		
2007	BORÇKA HES	300,600	BARAJ	28.02.2007
	TEKTUĞ(Keban Deresi)	5,000	AKARSU	09.05.2007
	ÖZGÜR ELK.AŞ.(K.MARAŞ)(Tahta)	6,250	AKARSU	04.05.2007
	ÖZGÜR ELK.AŞ. (K.MARAŞ)(Tahta)(İlave)	6,250	AKARSU	25.05.2007
	YPM Ener.Yat.AŞ.(Beypınar Hidro.)(Sivas/Suşehir)	3,612	AKARSU	07.06.2007
	YPM Ener.Yat.AŞ.(Altıntepe Hidro.)(Sivas/Suşehir)	4,000	AKARSU	07.06.2007
	YPM Ener.Yat.AŞ.(Konak Hidro.)(Sivas/Suşehir)	4,016	AKARSU	20.07.2007
	KURTEKS Tekstil A.Ş./K.maraş(KARASU HES-Andırın)	2,400	AKARSU	29.11.2007
	HİDROLİK TOPLAM 2007 YILI	332,1		
2008	GÖZEDE HES (TEMSA ELEKTRİK) BURSA	2,400	HES	29.01.2008
	ALP ELEKTRİK (TINAZTEPE) ANTALYA	7,689	HES	24.01.2008
	ÇALDERE ELK.(ÇALDERE HES)Dalaman-MUĞLA	8,740	HES	02.04.2008
	KALEN ENERJİ (KALEN II REGÜLAT. VE HES)	15,650	HES	16.04.2008
	İÇ-EN ELK.(ÇALKIŞLA REGÜLATÖRÜ VE HES)	7,660	HES	22.05.2008
	MARAŞ ENERJİ (FIRNIS REGÜLATÖRÜ VE HES)	7,220	HES	05.06.2008
	CANSU ELEKTRİK (Murgul/ARTVİN)	9,180	HES	19.07.2008
	HİDROLİK TOPLAM 2008 YILI	58,5		

Soru 5:

Her fırsatta Türkiye'nin Hükümetiniz döneminde Çin'den sonra en hızlı büyümeyi gerçekleştiren ülke olduğunu belirtiyorsunuz, bu büyümeye paralel olarak enerji üretimini artıracak yatırımlarını hayata geçirmemiş olmaktan ötürü hükümetinizin büyümeye oranlı tüketim artışını öngöremediği sonucunu çıkarabilir miyiz?

Cevap 5:

Ülkemizin elektrik enerjisi talebinin, yıllık ortalama %7-8 oranında arttığı ve özellikle son iki yılda elektrik enerjisi talebindeki artış oranının GSYİH'deki büyüme oranından daha fazla olduğu aşağıda yer alan tabloda görülmektedir. Diğer taraftan, 2002 yılından bu yana, elektrik üretimindeki artış oranı, elektrik tüketimindeki artış oranından daha fazla gerçekleşmiştir. Ayrıca, 2004 yılından itibaren üretim miktarı, tüketim miktarını aşmış ve fazla üretimin ihraç edilmesi mümkün olmuştur.

Tablo 5: Yıllar İtibariyle Elektrik Üretim-Tüketim Miktarları ve Artış Oranları ile GSYİH Büyüme Oranı

Yıllar	Üretim (milyon kWh)	Artış Oranı (%)	Tüketim (milyon kWh)	Artış Oranı (%)	GSYİH Büyüme Oranı (%)
2001	122.724,7		126.871,3		
2002	129.399,5	5,4	132.552,6	4,5	7,9
2003	140.580,5	8,6	141.150,9	6,5	5,8
2004	150.698,3	7,2	150.017,5	6,3	8,9
2005	161.956,2	7,5	160.794,0	7,2	7,4
2006	176.299,8	8,9	174.637,3	8,6	6,9
2007	191.237,0	8,5	189.523,0	8,5	4,6

Talep projeksiyonlarımızda 2020 yılına kadar olan dönemde; düşük talep senaryosuna göre yaklaşık 40.000 MW, yüksek talep senaryosuna göre ise yaklaşık 56.000 MW yeni üretim kapasitesi gereksiniminin ortaya çıkacak olduğu tahmini yapılmıştır. Dolayısıyla hükümetimizce talep artışının öngörülebilmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Soru 6:

Sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi ve kaynak israflarının önlenmesi açısından ülkenin öz kaynaklarıyla enerji üretimine dönük alternatif enerji kaynaklarına yönelimi de içerecek bir politika değişikliğini, hayata geçirmeyi düşünüyor veya planlıyor musunuz?

Cevap 6:

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte, elektrik piyasasının serbestleştirilmesi hedefi doğrultusunda; yeni yatırımların özel sektör tarafından yapılmasının önü açılmıştır. Hükümetimizin enerji politikası, baştan beri ülkenin öz kaynaklarının üretime kazandırılmasına ve alternatif bütün enerji kaynaklarının değerlendirilmesine yönelik olduğundan, enerjide bu açıdan herhangi bir "politika değişiminden" söz etmek mümkün değildir. Bu açıdan yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Oluşturulmaya çalışılan rekabetçi piyasa koşulları çerçevesinde yatırımların özel sektör tarafından gerçekleştirilmesine önem verilmektedir.
- Elektrik üretiminde linyit ve hidrolik potansiyelimizin tamamının önümüzdeki yirmi yıllık dönemde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.
- Rüzgar Enerjisi Potansiyeli Atlası (REPA) ve Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlası (GEPA) ile Jeotermal Potansiyel Atlası hazırlanarak, rüzgar, güneş ve jeotermal enerjisi potansiyelleri tespit edilmiş ve yatırımcıların kullanımına sunulmuştur.
- Elektrik üretiminde kaynak çeşitlendirmesine yönelik hedefler kapsamında, 2015 yılından başlayarak yaklaşık 4000 (+/-%25) MW gücünde nükleer santral kapasitesinin de işletmeye alınması planlanmaktadır. Bununla ilgili olarak 5710 sayılı Kanun çıkarılmış ve nükleer güç santrallerinin kurulmasına ilişkin süreç devam etmektedir.
- Yerli kaynak potansiyelimizin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, elektrik enerjisi üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı özendirilmektedir.

- Üretimin arttırılmasının yanında, enerjinin etkin kullanılması, israfın önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının kullanımında verimliliğin artırılmasına yönelik çalışmalar hızla devam etmektedir.

Soru 7:

Yüksek maliyetli Doğalgaz Çevrim Santralleri aracılığıyla bu ülke yurttaşlarının refahını sağlamak için kullanılması gereken kıt kaynaklarımızı Doğalgaz üreticisi ülkelere ve santral sahiplerine transfer edilmesinin önüne geçmeyi planlamakta mısınız?

Cevap 7:

Yerli ve yenilenebilir kaynaklara dayalı elektrik üretiminin teşvik edilmesi ve doğalgaza dayalı üretimin toplam üretim içindeki payının azaltılması amacıyla gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Elektrik Piyasası Kanunu'na ek olarak, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için yasal bir çerçeve oluşturmak amacıyla, 5346 sayılı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun" çıkarılmıştır. Söz konusu Kanun ile; yenilenebilir enerji kaynaklarından özel sektör marifetiyle elektrik üretilmesi imkanı sağlanmış, yenilenebilir enerji kaynaklarına; alım garantisi, fiyat destek mekanizması, yatırım indirimi, vergi muafiyeti gibi teşvikler verilmiştir. Ayrıca, faaliyetler lisans kapsamına alınarak, yatırımcıların, ülkemizin rüzgar, kanal tipi hidro ve küçük rezervuarlı hidro elektrik üretimi için fizibilite yapabilmelerine imkan sağlanmıştır. Son olarak 2007 yılında yapılan ek düzenlemeler ile yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ile üretilecek elektrik enerjisine sağlanan alım garantisinin süresi, 7 yıldan 10 yıla çıkarılmış ve 5-5,5 eurocent/kWh fiyat tavanı getirilerek, bu alanda yapılacak yatırımların hız kazanması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, 13/06/2007 tarihinde "Jeotermal Kaynaklar ve Mineralli Sular Kanunu" Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olup söz konusu Kanun ile jeotermal kaynakların araştırılması, geliştirilmesi, üretimi ve korunması yoluyla sürdürülebilir ve etkili bir biçimde değerlendirilmesinin sağlanması ve her türlü kullanım alanında jeotermal yatırımlarının arttırılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, 2008 yılı içerisinde MTA tarafından 6 adet jeotermal kaynak, elektrik enerjisi üretimi amacıyla ihale edilmiş ve son aşamaya gelinmiştir.

Yerli kömür, hidrolik, petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerine hız verilmiştir. Bu alanlarda yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. TKİ ve EÜAŞ Genel Müdürlükleri uhdesinde bulunan kömür sahalarının santral yapma koşuluyla özel sektöre devredilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Böylece elektrik üretiminde yerli linyit kaynaklarımızın kullanımının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Elektrik üretiminde kullanılan yerli kaynaklarımızdan linyitten elde edilecek elektrik enerjisi üretim potansiyeli toplam 120 milyar kWh/yıl civarında olup bu potansiyelin değerlendirilmesinde yerli linyitlerimizin kalitesine uygun teknolojilerin yaygınlaştırılmasına ve yeni kurulacak termik santrallarda yüksek verim ve birim enerji başına düşük emisyon sağlayacak çevrim teknolojilerinin kullanılmasına önem verilmektedir. Ülkemizin kömür potansiyelinin doğru bir şekilde belirlenebilmesi amacıyla 2005 yılından itibaren MTA ve TKİ tarafından çeşitli çalışmalar yapılmış ve kömür arama faaliyetlerine hız verilmiştir.

Elektrik üretim amaçlı nükleer santrallerin kurulması ile elektrik üretiminde doğal gaz payı azalacaktır.

Ayrıca, ülkemizin teknik ve ekonomik hidroelektrik potansiyelinin yeniden belirlenmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır. Küçük HES teknolojisinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenerek, imalatı yıllardır yapılamayan Mikro ve Küçük Güçlü HES'lerin projesi ve imalatı TEMSAN tarafından yapılmaya başlanmıştır.

Kaynak çeşitliliğinin sağlanması amacıyla yürütülen çalışmalar çerçevesinde; Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) ile imzalanan "Güvence Fonu Anlaşması" ile, İstanbul'da kurulmuş olan Uluslararası Hidrojen Enerjisi Teknolojileri Merkezi; hidrojen enerjisi ekonomisi, çevre ilişkileri, üretim teknolojileri, depolama teknikleri, taşıma sistemleri, taşıtlar üzerindeki uygulamalar ve yakıt pilleri konularında faaliyet göstermektedir.

Soru 8:

Rüzgar enerjisi gibi çevre dostu enerji üretim metotlarını özendirmeyi planlıyor musunuz? Toplam kaç firma rüzgar enerjisi üretimi için lisans başvurusu yapmıştır ve bunların kaçına üretim lisansı verilmiştir?

Cevap 8:

Rüzgar ve güneş enerjisinden elektrik üretiminin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında; Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından "Türkiye Rüzgar Enerjisi Potansiyel Atlası-REPA" ile "Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası-GEPA" hazırlanmış ve yatırımcıların hizmetine sunulmuştur. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla 1.125 lisans başvurusu yapılmıştır. Buna göre başvuru aşamasında, toplam kapasitesi 267 MW olan 7 başvuru, inceleme ve değerlendirme aşamasında toplam kapasitesi 77.486 MW olan 763 başvuru, uygun bulma aşamasında toplam kapasitesi 1.345 MW olan 23 başvuru bulunmaktadır. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi için 82 lisans verilmiş olup bunların kapasitesi 2.996 MW'tır. 103 lisans başvurusu iade edilmiş ve 121 lisans başvurusu reddedilmiştir. Ayrıca 10 lisans sona erdirilmiş ve 16 lisans iptal edilmiştir.

2000 yılına kadar ülkemizde, rüzgar enerjisine dayalı santrallerin kurulu gücü 8,70 MW iken, bugün 333,35 MW olduğu göz önüne alındığında, rüzgar enerjisinin elektrik üretiminde kullanımında, hükümetimiz döneminde ne denli büyük bir ilerleme kaydedilmiş olduğu görülecektir.

Soru 9:

Doğalgaz Çevrim Santralleriyle yapılan alım garantili sözleşmeler sebebiyle mevcut Hidroelektrik Santrallerinden elektrik üretim tribünleri devre dışı olanlar var mıdır?

Cevap 9:

Doğalgaz Çevrim Santralleriyle yapılan alım garantili sözleşmeler sebebiyle elektrik üretim tribünleri devre dışı bırakılan herhangi bir hidroelektrik santrali bulunmamaktadır. Ancak, kuraklık sebebiyle ve su kaynaklarımızın daha doğru ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla gerektiğinde üretim kısılmaktadır.